

Töysä-Seura

Töysä-Seura Ry:n kertomus toiminnasta vuodelta 2013

Päiväty 17.3.2014

Yleistä

Töysä-Seura ry on perustettu 18.9.1952, yhdistyksen rekisterinumero on 62332 ja ly-tunnus 0893956-5.

Töysä-Seura ry:n kevätkokous pidettiin 14.5.2013 ja syyskokous 17.12.2013. Johtokunta kokoontui seitsemän kertaa toimintaa suunnitellen ja valmistellen yleisiä kokouksia.

Johtokunta

Johtokuntaan kuuluivat puheenjohtaja Seppo Harju, varapuheenjohtaja Tarja Ylimäki, sihteeri Maija Hietaniemi ja jäsenet Tuulikki Hautala, Pentti Hautala, Kauko Välimäki, Tapani Ala-Mutka, Tapio Isoaho ja Leila Herrala.

Julkaisutoiminta

Seuran julkaisema Kotiseudun kasvot -kotiseutujulkaisu nro 7 ilmestyi toukokuussa. Lehden sivumäärä oli 60. Lehti on vakiinnuttanut paikkansa laadukkaana kotiseutujulkaisuna ja saavuttanut laajan lukijakunnan. Lehden painos oli edelleen 1 000 kappaletta, ja sitä jäi varastoon jonkin verran tulevia vuosia varten. Vanhoja numeroita myydään jatkuvasti. Taloudellisesti yhdistys on päässyt lehden teossa omilleen. Lehteä on jaettu maksutta kouluille, terveyskeskukseen, vanhainkotiin ja palveluasuntoihin.

Parhaimmat kiitokset kaikille julkaisutyössä eri muodoin mukana olleille henkilöille ja yhteistyötahoille sekä lukijoille. Keväällä 2014 ilmestyy Kotiseudun kasvot nro 8. Pyrimme tekemään sellaisen julkaisun, jota luetaan mielenkiinnolla ja jota voi esitellä kotiseutuasioista kiinnostuneille henkilöille ja Töysän ystäville.

Numeroita 1–5 on sidottu kirjoiksi. Myyntihinta on ollut 50 euroa. Kirja on herättänyt mielenkiintoa, ja menekki on ollut varsin hyvä etenkin joulun aikaan. Sidottuja vuosikertoja tullaan toimittamaan edelleen myyntiin kysynnän mukaan.

Töysä-Seuran johtokunta on toiminut perinnehden toimituskuntana.

Museot

Töysä-museo Sepänniemessä oli auki kesä–elokuussa maanantaista perjantaihin klo 12–15 ja muina aikoina sopimuksen mukaan. Kävijöille esineitä ja tiloja esitteli museon kesätyöntekijä Jere Kleimola ja lomakylän pitäjä Marja-Liisa Rannikko ja lomakylän työntekijät. Kävijöitä oli 400 henkeä eli sama määrä kuin edellisenä vuonna.

Kirkon vieressä sijaitseva lainaviljamakasiini, nyk. Makasiinimuseo, on kunnostettu näyttelytilaksi kesällä 2001. Tiloissa on pidetty kirkkokahvilaa kesäsunnuntaisin jumalanpalveluksen jälkeen. Makasiinista on tullut mielenkiintoinen kahvi- ja kokoontumispaikka kesäsunnuntaisin. Kesällä 2013 kävijöitä oli 450.

Makasiinin tiloihin rakennettiin Töysän kirkkohistoriaa käsittelevää pysyvä näyttely, jolle annettiin nimeksi KIHINÄ. Hankkeeseen saatiin Museoviraston avustusta. Näyttelyn suunnitteluun on saatu ulkopuolista asiantuntija-apua. Näitä henkilöitä olivat maakunta-amanuenssi Risto Käsälä Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseosta ja Kuusiokuntien Museohankkeen koordinaattori Marika Viinikka. Näyttelyn käytännön toteuttajaksi palkattiin graafinen suunnittelija Janne Vuorela. Hänen asiantuntemuksellaan näyttelyyn saatiin tuoretta graafista ilmettä. Näyttelyn suunnitelmaluonnos ja käytännön hankintoja saatiin toteutettua vuoden 2012 aikana. Valmistelutyö saatiin loppuun kevään 2013 aikana. Näyttelyn avajaiset pidettiin kesäkuun 2. päivänä 2013.

Avajaisyleisöä oli paljon, ja näyttely herätti varsin paljon mielenkiintoa ja se sai hyvin mediajulkisuutta.

Apteekkimuseo Tuurin vanhalla asemalla oli yleisölle avoinna kesäaikana. Kyseessä on töysäläissyntyisen Markku Pohjanpalon keräämä apteekkieineistö. Opastus järjestettiin yrittäjä Tapio Isoahon toimesta. Kävijöitä oli 250. Apteekkimuseon on erikoinen ja varsin harvinainen tutustumiskohde, sillä vastaavia museota on Suomessa alle 20.

Luetteloituja esineitä oli vuoden 2011 lopulla Töysä-museolla ja makasiinilla 3 586 sekä apteekkimuseolla 1 083, eli yhteensä 4 669 kappaletta.

Töysä-Seura sai Museoviraston avustusta vuodelle 2013 yhteensä 5 000 € hevosen vedettäviin ruumisvaunuihin ja rakennusten korjauksiin.

Avustuksella palkattiin rakennuskonservaattori Jussi Kuusisto yhden kuukauden ajaksi laatimaan museon rakennusten kuntokartoitusta. Samalla kunnostettiin kiviltä suistunut aitta ja puhdistettiin ruumisvaunut kirkkohistorianäyttelyä varten.

Syksyllä haettiin Museovirastolta harkinnanvaraista avustusta Töysä-museon korjaukseen 10 000 €. Samanaikaisesti haettiin perinneavustusta ”Kehityksen pyörät – Töysän rataosan historiaa” -kirjan ja Töysän kirkonseutu – opas kävelykierrokselle -esitteen julkaisemiseen 4000 €. Avustuspäätökset julkistetaan maaliskuussa 2014.

Töysä-Seuran toimintaa

Pitäjä tiedotteessa ilmoitettiin museon aukioloajoista sekä seuran toiminnasta. Vuoden aikana päivitettiin Töysä-museon ja seuran esite ja nettisivut.

MUSEOHANKE

Kuusiokuntien Museohanke käynnistyi keväällä 2012, ja se jatkoi toimintaansa v. 2013 Museohanke 2:na. Töysä-Seura on ollut tiiviisti mukana hankkeessa. Kesän aikana hankkeen ideoimalla museopassilla pääsi käymään seuran ylläpitämissä museoissa Sepänniemessä, makasiinimuseolla ja apteekkimuseolla. Syksyllä hanke toteutti yhdessä Töysä-Seuran kanssa Kaalipäivälliset Palvelukeskus Elviirassa. Tapahtuma herätti hyvin mielenkiittoa ja tavoitti yleisöä. Kävijöitä oli 40. Samassa yhteydessä toteutettiin Elviiran ja Töysä-Talon alueen kävelykiertä.

Hankkeen projektikoordinaattori Marika Viinikka on osallistunut aktiivisesti seuran kokouksiin ja on ollut suunnittelemassa toiminnan kehittämistä. Museohankkeen kautta paikalliseen kotiseututyöhön on saatu tarpeellista ammattiapua, kun toiminta muutoin perustuu vapaaehtoistoimintaan.

VOIMISTUVAT TÖYSÄN KYLÄT -HANKE

Töysä-Seura teki yhteistyötä Voimistuvat Töysän kylät -projektin kanssa. Projektipäällikkö Hanna Taskinen on ollut mukana yhdistyksen kokouksissa, ja vastaavasti yhdistyksestä on osallistuttu projektin tilaisuuksiin. Töysä-Seura toteutti Voimistuvat Töysän kylät -projektin ja Museohankkeen kanssa perinteisen laskiaisriehan yhteistyössä Palvelukeskus Elviiran henkilökunnan kanssa 10.2.2013. Ohjelmaan kuului perinneruokaa, -leikkejä ja -pelejä sekä opastettu kyläkävely Elviiran ja Töysä-Talon ympäristössä.

Voimistuvat-Töysän kylät -hanke toteutti järjestöjen vapaaehtoisillan 25.4.2013. Töysä-Seuran puheenjohtaja esitteli tilaisuudessa seuran toimintaa ja näkemyksiä vapaaehtoistyöstä.

Seuran edustajat osallistuivat 26.11.2013 kylä-hankkeen päätösseminaariin, jossa teemana oli Töysän kylien tulevaisuus.

VANHOJEN VALOKUVIEN TUNNISTUSPIIRI

Kunnan kulttuuritoimen kanssa yhteistyössä on pidetty yllä vanhojen valokuvien tunnistuspiiriä Turina Tuvalla. Piiri on kokoontunut viikoittain maanantaisin tunnistamaan lasinegatiiveista skannattuja valokuvia. Valokuvapiirin kävijämäärä vaihtelee kymmenen hengen molemmin puolin, kesäajan ryhmä on ollut tauolla.

MUUTA

Töysä-Seura on tehnyt runsaasti talkootyötä hankkeiden parissa ja omien toimintojen osalta. Yhdistys on lisäksi ollut mukana ylläpitämässä paikallisia muistomerkkejä: Tohnin ristirauniota ja Juho Inhan raivaajamuistomerkin aluetta Tuurissa valtatie 18:n varrella.

Töysä-Seura on ollut mukana Töysä-viikon järjestelyssä yhteistoiminnassa kulttuuritoimen kanssa.

Seura on osallistunut Terveyttä ja hyvinvointia matkailusta -hankkeen kulttuurireittityöpajan työkokouksiin suunniteltaessa 2014 toteuttavia reittejä.

Töysä-Talolla järjestettiin Juho Särkelän elämäkerran julkistamistilaisuus 18.5.2013. Seuran puheenjohtaja toimi tilaisuudessa kutsuttuna puheenjohtajana.

Töysä- ja Alavus-Seurat ja Museohanke 2 järjestivät kotiseutuajelun kesällä ja syksyllä. Ensimmäinen ajelu oli Rysköiden aikaan lauantaina 29.6.2013. Lähtö- ja paluupaikka oli Alavuden matkahuolto. Ajelulla tutustuttiin muun muassa Makasiinimuseoon ja juotiin kahvit Töysän kirkkokahvilassa.

Toinen ajelu tehtiin Euroopan Rakennusperintöpäivien aikaan lauantaina 7.9.2013. Lähtö- ja paluupaikkana Iivarin koulu. Opastetulla kiertoajelulla tutustuttiin Muistojen kappelin alueeseen, Sotavanhuksen museoon ja kahviteltiin Alavuden tapulikahvilassa. Paluumatka Töysään tehtiin Rantatöysän, Kätjänjoen, Kuortaneen Virtalan ja Töysän Tohnin kautta.

Anne Hiipakka ja Marika Viinikka osallistuivat kotiseutuohjaajakoulutukseen, mikä järjesti Etelä-Pohjanmaan Opisto yhteistyössä Helsingin yliopiston Ruralia Instituutin ja Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseon kanssa v. 2012–2013.

Töysä-Seura lahjoitti Lakeudenportin Opiston jokaiselle matkailuopaskurssilaiselle yhden kappaleen kotiseutulehteä.

Kokousedustukset

Seppo Harju ja Janne Vuorela ovat edustaneet Töysä-Seuraa Etelä-Pohjanmaan Kotiseutu- ja museoyhdistyksen kokouksissa. Seppo Harju on toiminut Töysä-Seuran edustajana Museohankkeen ohjausryhmässä.

Talous

Yhdistyksen tilikausi oli alijäämäinen 858,44 € (edellisvuonna ylijäämä 909,85 €) ja taseen loppusumma oli 19 569,15 € (20 427,59 €).

Vuosijäsenmaksu oli 5 € ja ainaisjäsenmaksu 15 €. Jäseniä oli vuoden 2013 päättyessä 65.

Tämä kertomus toiminnasta on hyväksytty Töysä-Seura ry:n kevätkokouksessa 2014.

Töysä-Seura

Kirkkohistorianäyttely
KIHINÄ
Töysä

